

SAAT FREKANS BÖLÜCÜ

zaman zaman tasarımlarımızda kullandığımız saat kaynağından daha yavaş çalışan ,daha düşük frekanslı saat kaynağına ihtiyaç duyarız. bu durumda

kullanabileceğimiz çeşitli yöntemler mevcuttur. örneğin FPGA üreticileri

tarafından sağlanan PLL ,DCM gibi hazır tasarım kütüphanleri kullanılabilir.

bir diğer yaklaşım ise sayıcı kullanarak frekansı düşürmektir.sayıcı kullanarak frekans düşürmenin birden çok yolu vardır. bu örnek uygulamada kullandığımız yol ise sayıcının her bitini saat kaynağı olarak kullanılması şeklindedir.

fikir gayet basittir. örneğin elimizde 3 bit bir sayıcı olduğunu düşünelim.tüm durumları

000

001

010

011

100

101

110

111

frekans bölme işlemi mantığını kavramak için kabullerimiz:

* çalışma frekansı f

* sayıcımız yükselen kenar tetiklemlili çalışsın

*clock cycle , t süreyi temsil etmek üzere f frekans

$$t = 1/f \quad f = 1/t$$

yani ters orantılı burada t yükseltilerek frekans degerini düşürebiliriz.

normal clock için iki yükselen kenar arası süre t kadardır.

bit_0 için iki yükselen kenar arası 2t olur. '0' için t '1' için t kadar

bit_1 için iki yükselen kenar arası 4t olur. '0' için 2t '1' için 2t kadar

bit_2 için iki yükselen kenar arası 8t olur. '0' için 4t '1' için 4t kadar

yani ;

$$\text{bit\_0} \quad f_{\text{yeni frekans}} = 1/2t$$

$$\text{bit\_1} \quad f_{\text{yeni frekans}} = 1/4t$$

$$\text{bit\_2} \quad f_{\text{yeni frekans}} = 1/8t \text{ olur.}$$

daha hassas bir şekilde çalışmak isteniyorsa PLL ,DCM kullanılabilir.

örnegimizde saat_frekans_bölücü ,

varlığımızda 2,4,8,16 ve generic olarak belirlenen N parametresine bölerek çıkış üretmektedir.

giriş portu olarak 1 bit : in_clk,in_rst

çıkış portu olarak 1 bit : outclk_2,outclk_4,outclk_8,outclk_16,outclk_N,

r_sayac_N sinyali ise out_clk_N sinyalinin degerinin belirlenmesinde kullanılır.

burada r_sayac degerinin 0. biti outclk_2 degerine atanarak frekans degeri 2 'e bölünmektedir.

r_sayac degerinin 1. biti outclk_4 degerine atanarak frekans degeri 4 'e bölünmektedir.

r_sayac degerinin 2. biti outclk_8 degerine atanarak frekans degeri 8 'e bölünmektedir.

burada r_sayac degerinin 0. biti outclk_16 degerine atanarak frekans degeri 16 'e bölünmektedir.

r_sayac_N degeri eger generic parametre N/2 degerinden küçük ise out_cıkış_N çıkışına '0' degeri atanmaktadır. aksi durumda ise out_cıkış_N çıkışına '1' degeri atanmaktadır.

örnegimizde r_sayac degeri yükselen kenar ile birlikte 1 artırmaktadır.

if koşul saglandığında r_sayac_N degeri N-1 degerine eşit ise r_sayac_N degeri sıfırlanmaktadır.aksi durumda ise r_sayac_N degeri bir artırmaktadır.

benzetim sonuclarımız bunu dogrulamaktadır.